

3. LUKU

VALTAKUNNAN ODOTUKSEN PÄIVÄT

Danielin XII luku

Yhteenvedo valtakunnan työstä — Odotusajan tunnusmerkkinä olisi suuri tiedon lisäys ja liikeyhteys — Sir Isak Newtonin ennustus rautateistä — 1260 päivää — Virta lohikäärmeen suusta — 1290 päivää osoittavat näyn osittaisen oikean ymmärtämisen levenemistä — Pettymys, koettelemus ja seuraukset — 1335 päivää — Siunaus silloisille uskollisille ”odottajille” — Herran viittaus odotuksen päiviin vertauksessa kymmenestä neitseestä

KUN ”lopun aika” on tullut osoitetuksi yhdennessätoista luvussa, osoittaa kahdestoista luku valtakuntaa ja puhuu odotuksesta, jne., joka kävisi perustamisen edellä, ”lopun aikana.” Kolme ensimmäistä jaetta lausuvat muutamain sanoin Jumalan suunnitelman suurenmoisen lopputuloksen.

”Siihen aikaan nousee Miikael, se suuri ruhtinas, joka seisoo sinun kansasi lasten puolesta. Ja se on oleva ahdistuksen aika, jommoista ei ole ollut siitä saakka, kun ihmiset rupesivat olemaan, aina tähän asti. Ja sillä ajalla pelastetaan sinun kansasi, jokainen, joka löydetään kirjaan kirjoitetuksi. Ja useat, jotka maan tomussa makaavat, heräävät, toiset iankaikkiseen elämään, toiset iankaikkiseen pilkkaan ja häpeään. Ja ymmärtäväiset loistavat niinkuin taivaan avaruuden loiste (aurinko — Matteus 13:43), ja ne, jotka monta vanhurskauteen saattavat, niinkuin tähdet iankaikkisesta iankaikkiseen.”

Jos katsaus maailman historian 2300 vuoden aikaan yhdennessätoista luvussa oli lyhykäisesti ja asiallisesti, mutta kumminkin selvästi käsitelty, niin on tämä kuvaus Messiaan tuhatvuotisesta valtakunnasta käsitelty näissä kolmessa jakeessa vielä selvemmin. Ja kumminkin on siinä kaikki mainittu. Miikael (joka merkitsee ”niinkuin Jumala” eli Jumalan edustaja) on nimi, jota tässä käytetään suuresta Lunastajastamme, joka todellakin on suuri ruhtinas, jonka Jumala on määrännyt esiintymään ja pelastamaan Danielin kansan, Jumalan kansan — kaikki, jotka rakastavat Jumalaa totuudessa ja vilpittömästi — oikeat israelilaiset. (Room. 9:6,25,26; Gal. 6:16) Hän pelastaa heidät synnistä, tietämättömyydestä, tuskasta ja kuolemasta sekä kaikista Saatanan sokeain palvelijain vainoista ja ahdistuksista, jotka entisaikoina olivat heille melkein ylivoimaisia. Kaikki, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämänkirjaan, tulevat iankaikkisiksi ajoiksi pelastettaviksi kaikista vihollisistaan; ne, jotka ovat kirjoitetut arvollisiksi juutalaisen ja patriarkkain aikana, niin kuin nekin, jotka ovat kirjoitetut evankeliumikautena, sekä myös ne, jotka havaitaan arvollisiksi tuhatvuotiskautena. Vaikkakin kaikki Jumalan kansa (kaikki, jotka saatuansa tiedon hänestä, rakastavat ja tottelevat häntä) pelastetaan, mainitaan kumminkin selvästi ne kunnian asteet, mitkä annetaan muutamille — voittajille. Samoin huomaa myös, että muutamat entisajan suurista — Aleksander, Neero, Napoleon, Rooman keisarit, paavit, jne., jotka ovat väärinkäyttäneet puntansa sortaen maailmaa samalla sokaisten sitä, nähdään oikeassa luonteessaan ja he tulevat tuhatvuotiskautena pilkan ja häpeän esineiksi. (Ei tämä pieni katsaus Kristuksen hallitukseen jätä myöskään mainitsematta sitä suurta hädän aikaa, minkä kautta se saatetaan voimaan — hädän aikaa, johon ei mitään entistä vallankumousta saata verrata — hätää, jonka rinnalla Ranskan vallankumous on pieni, hädän aikaa, jommoista ei ole ollut siitä saakka kun ihmiset rupesivat olemaan, eikä koskaan tule olemaan; sillä tämä suuri Ruhtinas, Miikael, ei ainoastaan voita koko maail-

maa, vaan hänen valtansa on iankaikkinen valta. Oikeus on hänen valtaistuimensa perustuksena, ja kun ihmiskunta kerran on saanut maistaa hänen hallituksensa etuja, ei suuri enemmistö koskaan suostu mihinkään muuhun hallitukseen, sillä hänen valtakuntansa on ”kaikkien pakanain toivo” (Engl. Raam. käännös).

Tässä päättyy tämän ennustuksen lanka juostuaan koko pituutensa, ja luvun jällellä olevilla jakeilla on tarkoituksena antaa (ei Danielille ja kanssapalvelijoille hänen ajallansa, vaan Jumalan lapsille, ”lopun aikana” eläville Danielin kanssapalvelijoille) muutamia ajanjaksoja, joita vastaavat 1260, 1290 ja 1335 esikuvallista päivää, joiden kautta me, kun aika on tullut, tulemme vakuutetuiksi ajasta, jossa elämme, että se todella on evankeliumiajan elonkorjuu eli ”loppu”.

Daniel, joka oli kuullut pitkän kertomuksen taisteluista tämän maailman valtakuntien kesken ja nyt lopulta Jumalan valtakunnan voitosta Miikaelin, suuren Ruhtinaan kautta, oli halukas tietämään, milloin se pelastaisi Herran kansan. Mutta hänelle sanotaan (jakeessa 4): ”Mutta sinä, Daniel, sulje nämä sanat ja lukitse sinetillä tämä kirja lopun ajaksi; monet matkustavat (silloin) edestakaisin ja tieto karttuu” (Engl. Raam. käännös).

Ei siinä kyllin, että yleinen tiedon karttuminen, todistaa mitä Daniel luvussa 11 opettaa, nim., että lopun aika alkoi vuonna 1799, vaan ennustettu liikkuminen edes ja takaisin – hyvin nopea matkustaminen – todistaa sen myös. Tämä kaikki kuuluu lopun aikaan. Ensimmäinen höyrylaiva kulki vuonna 1807, ensimmäinen höyryvaunu 1831, ensimmäinen sähkölennätin toimi 1844; mutta tänään kuljettavat jättiläismäiset junat ja höyrylaivat suuria joukkoja sinne ja tänne, ”edes ja takaisin.”

Sir Isak Newton, kuuluisa tähtitieteilijä kuudennellatoista vuosisadalla, piti tätä Danielin ennustusta hyvin mieltäkiinnittävänä ja selitti uskovansa, että kun se toteutuisi, tulisi tieto karttumaan siinä määrin, että ihmiset mahdollisesti tulisivat matkustamaan viidenkymmenen (englannin) peninkulman nopeudella tunnissa.

Voltaire, tunnettu ranskalainen vapaa-ajattelija, sai tietoonsa tämän lausunnon ja huomautti pilkallisesti:

”Katsokaahan vain nerokasta Newtonia, suurta luonnontutkijaa, joka keksi painovoimalain; tultuaan vanhaksi ja uudelleen lapseksi, alkoi hän tutkia kirjaa, jota sanotaan Raamatuksi, ja kunnioittaakseen sen järjettömiä taruja, tahtoo hän uskotella meille, että ihmiskunnan tieto karttuu vielä niin suuresti, että me piakkoin voimme matkustaa viisikymmentä peninkulmaa tunnissa! Vanha narri raukka.”

Molemmat nämä miehet kuolivat aikoja ennen kuin lopun aika oli tuonut mukanaan ihmeellisen tiedon lisäyksen, joka ylen määrin toteuttaa kristillisen luonnontutkijan jumalallisen ilmestyksen perustuksella lausutun ennustuksen.

Ei Danielille, vaan lopun aikana eläville Jumalan lapsille, oli keskustelu ym. tarkoitettu, josta kerrotaan jakeissa 5-7: ”Ja minä, Daniel, näin, ja katso, siellä seisojia vielä kaksi, toinen virran tällä rannalla ja toinen virran tuolla rannalla. Ja hän sanoi liinavaatteeseen puetulle miehelle, joka oli virran vetten yläpuolella: ’milloin näitten ihmeellisten asiain loppu tulee?’ Ja minä kuuntelin liinaiseen puettua miestä, joka oli virran vetten yläpuolel-

la, ja hän nosti oikean kätensä, ja vasemman kätensä taivaaseen päin ja vannoi sen kautta, joka iankaikkisesti elää, että se on kestävä ajan ja kaksi aikaa ja puolen aikaa.”

Danielin kysymys koski erityisesti ”hävityksen kauhistusta” luvun 11 jakeissa 31-33, jonka Daniel täydellä syyllä asetti yhteyteen sen kauhean persoonan kanssa, jonka hän oli nähnyt entisissä näyissä, jotka ovat kirjoitetut jakeissa 7:8-11,21,24-26 ja 8:10-12,24-26.

Se aika, ajat ja puoli aikaa, eli kolme ja puoli aikaa eli vuotta ($360 \times 3 \frac{1}{2} = 1260$ päivän esikuvallinen aika – 1260 kirjaimellista vuotta), joka tässä mainitaan, osoitetaan toisissa paikoissa paavikunnan vallan ajaksi. Vertaa Daniel 7:25; 12:7 ja Ilm. 12:14, Ilm. 12:6 ja 13:5 kanssa. ”Virta” jossa tai jonka aikana nämä 1260 paavin vallan vuotta päättyivät – niin kuin enkeli, joka seisoo virran yläpuolella näyttää ilmoittaessaan aikojen loppurajan – oli vertauskuva asiain tilasta Ranskan vallankumouksen aikana, jota on jo kosketeltu. Tämä on sama ”virta”, joka mainitaan Ilm. 12:15,16, jossa se esitetään täydellisemmin käärmeen eli lohikäärmeen suusta tulevana, ja jossa sen todellinen tarkoitus, Saatanan näkökannalta katsottuna, osoitetaan olevan ”vaimon” (Jumalan seurakunnan) valtaaminen, kun sen (seurakunnan) kolme ja puoli aikaa (1260 vuotta), kätöksessä olemisen aika korvessa, olivat päättymäisillensä, ja kun se astui esille ”nojaten ystävänsä” [hänen käsivarteensa] – Jumalan sanaan. – Korkea Veisu 8:5

Vertauksellisessa kielessä merkitsee vesi ylipäänsä totuutta, ja vertauskuvassa säilyy tarkoitus, vaikkakin totuuden sanotaan lähtevän lohikäärmeen eli käärmeen suusta. Ajatus, joka tämän vertauskuvan kautta ilmoitetaan, on se, että totuuden piti virrata esille pahojen välikappaleiden kautta ja pahassa tarkoituksessa. Ja tämän me huomaammekin: Ranskan vallankumouksen voima oli nimittäin juuri siinä, että sitä kiihottivat monet järkähtämättömät totuudet, mikäli ne koskivat pappis- ja kuningasvaltaa ja kaikkien yksityisten oikeuksia ja vapautta. ”IHMISEN OIKEUDET” oli todella tämän kapinallisuuden tunnuksena yhteiskunnallista ja kirkollista sortoa vastaan. Inhimillisiä oikeuksia koskeva totuus huomattiin ja lausuttiin silloin, mikä kummastuttaa meitä, kun ajattelemme silloin vallitsevaa tietämättömyyttä, taikauskkoa ja orjamaisuutta, joissa joukot kauan olivat olleet. Monet niistä totuuksista, jotka silloin ”virran” lailla vyöryivät Ranskan yli ja saivat veren siellä tulvailemaan, ovat nyt aivan yleisesti tunnustettuja kaikkien sivistyskansojen keskuudessa, mutta ne olivat liian voimakkaita ja liian rutosti esitettyjä silloiseen aikaan nähden.

Tosiaankin, ennustus osoittaa selvästi, ettei käärme, Saatanana, tarkoittanut sitä, mitä Jumalan kaitselmuksen kautta on ollut seurauksena, vaan hän tarkoitti aivan päinvastaita. Tässä hän ampui yli maalin, niin kuin hän on tehnyt muissakin tilaisuuksissa. Saatanana ei milloinkaan lähetä totuuden vettä siunaamaan ja virkistämään sekä vapauttamaan orjuudesta; päinvastoin hänen ahkeruutensa ovat kaiken aikaa tarkoittaneet ihmiskunnan sokaisemista ja sitomista kiinteästi tietämättömyyteen ja taikauskoon; ja tämä äkillinen veden (totuuden) tulva oli tarkoitettu vaikuttamaan oksennuslääkkeen tavoin, jotta tulisi ylenannetuksi se vapauden ravinto, jota kansa jo uskonpuhdistuksen tuloksen kautta oli saanut Raamatusta, ja jotta hallitusmiehet ja opettajat pakotettaisiin siten vastustamaan totuutta anarkian pelosta.

Saatanan tarkoitus Ranskan vallankumouksen nostattamisella oli rauhattomuuden herättäminen koko Euroopassa, erittäinkin vaikutusvaltaisen luokan keskuudessa, joka ei suosinut vapautta; ja valaista Ranskassa oppia siitä, että jos Rooman taikauskot kumottaisiin, ja vapaus saisi esteettömän vauhdin, niin silloin lakkaisi laki ja järjestys nopeasti. Tämä oli mestarijuoni, keksijänsä arvoinen, ja aiottu niin kuin ennustus osoittaa, valtaamaan vaimon (reformoidun seurakunnan), ja ajamaan kaikki vanhoilliset ja rauhanystävät – hallitsevat ja hallitut – takaisin yhteyteen ja sopusointuun paavikunnan kanssa.

Suunnitelman epäonnistuminen ei riippunut aloittajansa puuttuvasta kekseliäisyydestä, vaan Jumalan kaikkivaltiaasta voimasta, jonka kautta hän antaa kaiken vaikuttaa parhaaksi.

Tässä tapauksessa saattaa selvästi huomata Jumalan suunnitelman ”vaimon” (seurakunnan) suojelemiseksi Saatanan juonia vastaan antamalla tarkoitetun pahan vaikuttaa hyvää, jotta toteutuisi täydellisesti ennustus, joka tehtiin seitsemäntoistasataa vuotta aikaisemmin, nim.: ”Mutta maa auttoi vaimoa: maa avasi suunsa ja särpäsi virran, jonka lohikäärme oli purskauttanut suustaan.” Niin kuin jo on selitetty, merkitsee maa vertauskuvallisessa kielessä yhteiskuntaa – järjestystä rakastavia ihmisiä; ja historiallinen tosiasiahan on, että sen totuuden virran, joka levisi Ranskan yli – syyttäen paavikuntaa ja sen papistoa, yksinvaltaa ja sen loistoylimystöä suurimmalta osalta syyppääksi kansan tietämättömyyteen, köyhyyteen ja taikauskoon – sen nielivät eli särpivät ylipäänsä Euroopan kansat (roomalainen ”maa”). Siihen määrin kävi näin, että kun paavikunta ja kuninkaallinen ylimystö perin pohjin hämmästyivät, tulivat he myös perin pohjin erotetuiksi toisistaan, paavin vaikutusvallan kukistumisen sekä Napoleonin sotajoukkojen kautta. Ja kun kohtalon mies vihdoon muserrettiin, ja Euroopan hallitsijat muodostivat niin kutsutun ”pyhän allianssin” kansan vapauksien tukahuttamiseksi ja omien valtaistumiensa turvaamiseksi tulevaisuudessa, oli jo liian myöhäistä kahlehtia kansaa: sillä kun se oli juonut vesivirran niin ei se enää tahtonut alistua. Liian myöhäistä oli myös ajatella paavikunnan uudelleen pystyttämistä, koska se oli tullut niin kauheasti nöyryytetyksi, ja koska sen pannajulistukset vapautta ja ranskalaisia vastaan olivat niin kääntäneet vaikutuksensa sitä itseään vastaan. Niinpä ei paavia edes kutsuttu yhtymään ”pyhään allianssiin,” jonka itseoikeutettu pää hän ennen olisi ollut. Siten tuli ”vaimo”, Jumalan uudistettu [reformoitu] ja edistyvä seurakunta autetuksi ja suojelluksi valtaamiselta; ja vapaus ja totuus edistyivät huomattavasti ihmisten keskuudessa; ja siitä ajasta alkaen ovat vapauden henki ja Jumalan sana johtaneet yhä suurempaan valoon ja totuuteen kaikkia niitä, jotka ovat olleet halukkaita seuraamaan sitä.

Tässä siis oli se ”virta”, joka osoitti sekä paavinvallan lopun että Herran ”varustautumispäivän” eli ”lopun ajan” alkamisen. Tämän virran päällä seisoivat Herran lähettiläs profetallisessa näyssä ilmoittaakseen ajan, aikojen ja puolen ajan lopun. Ja tämä ilmoitus annettiin vastaukseksi kysymykseen: ”Milloin näitten ihmeellisten asiain loppu tulee?” Tarkoitettut ”ihmeelliset asiat” tai ”ihmeet” eivät olleet niitä, jotka mainitaan Dan. 12:1-3, jotka tarkoittavat Jumalan valtakuntaa. Nämä eivät olleet ihmeellisiä, vaan odotettuja. Ihmeelliset asiat olivat väliintulevat vaikeudet, vainot ja koettelemukset Jumalan kansalle, erityisesti, seurauksena tuon omituisen vallan eli ”sarven”, paavikunnan, ylivallasta, josta Daniel erityisesti oli kysynyt aikaisemmin. (Dan. 7:19-22) Kysymys kuului:

Kuinka kauan on Jumala salliva näitä ihmeellisiä totuuden vääntelemissä, tätä hänen lastensa ja kansojen ihmeellistä pettämistä? Vastaus, joka annetaan, mittaa paavinvallan ja ilmoittaa varmalla tavalla ajan sen päättymiselle, sekä lisää: ”Ja kun pyhän kansan yhden osan hajotus on loppunut, silloin nämä kaikki (ihmeelliset asiat) täytyvät.”

Jakeessa 5 näytetään Danielille henkilö virran kummallakin rannalla. Nämä kysyvät yhdessä, milloin nämä ihmeelliset asiat päättyisivät. Tämä näyttää merkitsevän, että senkin jälestä, kun paavinvalta oli päättynyt, tulisivat ihmiset olemaan epätietoisia siitä, oliko sen valta vainota ja musertaa päättynyt tai ei. Eikä ihme, kun muistamme, että tämä ”sarvi” senkin jälkeen kun sen valta on murrettu, ”sen hallitus on otettu pois,” ja silloinkin kun se oli häviämäisillään, niin äskettäin kuin vuonna 1870, lausui suuria sanoja erehtymättömydestään. Daniel, joka edustaa pyhiä, sanoo (Dan. 7:11): ”Minä katselin silloin (sen jälkeen kun sen valta oli hävinnyt, ja se oli tullut kykenemättömäksi tuhoamaan kauemmin totuutta, pyhän kansan voimaa) niiden suurten sanain äänen tähden, jotka se sarvi puhui, minä katselin, (se ei saanut valtaa pyhän kansan ja totuuden yli, vaan oli niillä toinen vaikutus) siksi kun peto tapettiin ja sen ruumis hävitettiin ja heitettiin palavaan tuleen” – yleiseen anarkiaan. Tällä tavalla osoitetaan vanhan Rooman valtakunnan jäljellä olevien hallitusten hävitys, minkä aiheuttaa paavikunnan yhä jatkuva röyhkeiden lausuntojen eksyttävä vaikutus senkin jälkeen, kun sen valta on hävinnyt.

Koska ei ainoastaan paavikunnan vallan aikojen loppu ole täten selvästi vahvistettu tapahtuvaksi Ranskan vallankumouksen aikana, vaan myös tapahtumien kautta luvussa 11 jakeessa 40-44, jotka ilmaisevat itse vuodenkin 1799, saatamme helposti laskea taaksepäin 1260 vuotta nähdäksemme, alkoiko paavin valta silloin. Jos me huomaamme niin olleen, on meillä niin selvä ja luja todistus kuin usko saattaa vaatia. Vahvistakaamme nyt siis:

Laskemalla taaksepäin 1260 vuotta vuodesta 1799, tulemme vuoteen 539 jKr., jolloin näytämme paavikunnan alkaneen. Mutta paavijärjestelmä on ollut sellainen valtiotaidon ja pappisviekkauksen sekoitus ja sillä oli niin pieni ja asteettain tapahtuva alku samoin kuin asteettain tapahtuva loppukin, että monet erilaiset ajatukset sen alkamisesta ja loppumisesta ovat sekä järkeviä että mahdollisia, kunnes saamme Jumalan määrätyn vuosiluvun sen nousemiselle ja kaatumiselle ja näemme kuinka perin oikeat ne ovat. Paavikunta vaati ylivaltaa kirkollisissa ja valtiollisissa asioissa ja sekaantui politiikkaan, ennen kuin vastustajat tunnustivat sen; samoin kuin se on koettanut harjoittaa yhteiskunnallista valtaa ja selittänyt päänsä olevan erehtymättömän sen jälkeen, kun ennustus osoittaa sen vallan murtuneen ja sen hävittämisen alkaneen. Mutta Italian kansa Romagnan maakunnassa ei ole tunnustanut paavikuntaa sen jälkeen kun Ranskan vallankumous mursi tietämättömyyden ja taikauskoisen kunnioituksen lumouksen. Vaikka paavi ajoittain, vallankumouksien väliaikoina, on istunut nimellisenä hallitsijana paavivaltioissa, on se ollut vain vieraana anastajana, Itävallan ja Ranskan edustajana, joiden sotajoukot vuorotellen ovat suojelleet häntä hänen harjoittaessaan virkatointansa.

Nyt, kun tiedämme, että tuo 1260 vuoden jakso alkoi vuonna 539, saatamme huomata sen, mitä ennen emme olisi voineet nähdä. Paavilaiset itse ovat hyvin taipuvaisia laskemaan valtansa alkamisen joko siitä, kun Konstantin kääntyi ja Rooman valtakunta omisti

nimellisesti kristillisyyden vuonna 328, taikka siitä kun Kaarle Suuri lahjoitti paavivaltiot kirkolle vuonna 800. Se asianhaara on kumminkin varma, että Konstantin ei millään tavalla tunnustanut yhteiskunnallista valtaa seurakunnalle kuuluvana oikeutena; päinvastoin, vaikka hän suosi kristinuskoa, niin kirkko teki pikemmin keisarin ainakin päänsä vertaiseksi sen kautta, että keisari kutsui kokoon kirkolliskokouksia ja sekaantui kirkollisiin asioihin, vaikkei kirkon sallittu sekaantua yhteiskunnallisiin asioihin. Vuosiluku 539 jKr., jonka profeetallinen 1260 vuoden mittapuu ilmaisee, on melkein puolivälissä kirkon ja valtion yhtymistä, joka tapahtui vuonna 328, ja Kaarle Suuren kirkolle antamaa täyttä ja täydellistä tunnustusta sen olemisesta kaiken hallituksen päänä — yhteiskunnallisen ja kirkollisen hallituksen harjoittajana — vuonna 800 jKr.

Konstantinin ajoista alkain oli Rooman piispoilla ollut erittäin huomattava asema maailman edessä, eikä kestänyt kauan, ennen kuin he alkoivat vaatia valtaa kaikkien muiden yli — kirkossa niin kuin maailmassakin — vaatien, että joku yksityinen henkilö tunnustettaisiin valtiaaksi eli seurakunnan pääksi, ja että Rooman piispa olisi tämä henkilö. He sanoivat sekä Pietarin että Paavalin asuneen Roomassa, ja Rooman tulleen siten ikään kuin määrätyksi apostolisen hallituksen paikaksi, kuten myös, että kaupunki jo itsessäänkin, kun se kauan oli ollut caesarien ja yhteiskunnallisen hallituksen istuin, oli kansan käsityksen mukaan hallituspaikka.

Nämä ylivallan vaatimukset eivät kumminkaan voittaneet niinkään helposti alaa. Kilpailun henki alkoi nosta päätään, ja toiset piispat toisissa suurissa kaupungeissa alkoivat myös vaatia ylivaltaa, mikä milläkin perustuksella. Vasta vuonna 533 Justinianus I tunnusti Rooman piispan arvokkaimmuuden. Tämä tapahtui yhteydessä innokkaan uskonnollisen keskustelun kanssa, jossa keisari puolusti Rooman piispaa tunnustaen neitsyt Maarian palvomisen arvoiseksi, ja taisteli eutykianien ja nestorianien kanssa Herramme Jeesuksen luontojen eroavaisuuksista ja sekoituksista. Keisari pelkäsi, että tämä erimielisyys saattaisi hajottaa kirkon ja siten valtakunnankin, mitkä hän kumminkin tahtoi kaikin mokomin liittää lujemmin yhteen; sillä jo silloin, niin aikaiseen, olivat nimiseurakunta ja valtio yhtä — ”kristikunta”. Ja kun hän halusi korkeampaa oikeutta riitojen ratkaisijaksi ja määrääjäksi kansalle, mitä sen tulisi uskoa, mitä ei, ja kun hän huomasi Rooman piispan jo olevan kuuluisimman niistä, jotka vaativat pääpiispan (paavin tai johtajan) virkaa, sekä myös ”oikeaoppisimman”, joka lähinnä eri kysymyksissä oli samaa mieltä keisarin omien käsitysten kanssa, niin ei Justinianus ainoastaan asiakirjoissaan tuominnut eutykianien ja nestorianien oppeja, vaan puhutteli Rooman piispaa kaikkien pyhien seurakuntien ja kaikkien Jumalan pyhien pappien päänä, jonka kautta hän tunnusti hänet ja halusi auttaa häntä kerettiläisyyden masentamisessa ja kirkon yhteyden lujittamisessa.

Tämän käskykirjeen yhteydessä puhutteli keisari paavi Johannesta, Rooman patriarkkaa, tällä tavoin¹:

---

1 ”Victor Justinianus, pius, felix, inclutus, triumphator, semper Augustus, Joanni sanctissimo Archiepiscopo almæ Orbis Romæ et Patriarchæ. — Reddentes honorem apostolicæ sedi, et vestrae sanctitati (quod semper nobis in voto et fuit et est), et ut decet patrem honorantes vestram beatitudinem, omnia quæ ad ecclesiarum statum pertinent festinavimus ad notitiam deferre vestrae sanctitatis; quoniam semper nobis fuit magnum studium, unitatem vestrae apostolicæ sedis, et statum

”Voitollinen Justinianus, hurskas, onnellinen, kuuluisa, riemuitseva, alituisesti korotettu, Johannekselle, kaikkein pyhimmälle arkkiepiispalle ja kukoistavan Rooman kaupungin patriarkalle. Esiintuoden apostoliselle istuimelle ja Teidän Pyhyydellenne (niin kuin halumme aina on ollut ja on) tulevan kunnian ja Teidän Autuudellenne, niin kuin isälle kuuluu, olemme kiiruhtaneet tuomaan Teidän Pyhyyttenne tietoon kaiken sen, mikä koskee seurakuntien tilaa, koska hartain toivomme aina on ollut valvoa Teidän apostolisen istuimenne yhteyttä ja Jumalan pyhien seurakuntien tilaa, joka tähän asti on säilynyt ja järkähtämättä jatkuu ilman väliintulevaa vastoinkäymistä. Ja niin ollen olemmekin kiirehtineet asettamaan johtonne alaisiksi ja yhdistämään Teidän Pyhyyttenne istuimeen koko Itämaan kaikki papit. Nykyhetkellä siis, pidämme tarpeellisena tuoda Teidän Pyhyyttenne tietoon ne kohdat, jotka ovat tulleet erimielisyyden esineiksi, kuinka selvät ja epäilemättömät ne ovatkaan ja kuinka vakavasti kaikki papit ovatkaan niitä aina valvoneet ja saarnanneet Teidän apostolisen istuimenne opin mukaan. Sillä emme voi sallia minkään kysymyksen, joka koskee seurakuntien tilaa, kuinka selvä ja eittämätön se sitte lieneekään, jäädä tulematta Teidän pyhyyttenne, kaikkien pyhien seurakuntien pään tietoon. Sillä kaikissa kohdissa riennämme (niinkuin jo on mainittu) kartuttamaan Teidän istuimenne kunniaa ja valtaa.”

Kirje koskettelee sen jälkeen eräitä kerettiläisiksi leimattuja mielipiteitä, jotka aiheuttivat erimielisyyden, ja ilmaisee keisarin uskon olleen yhtäpitävän Rooman seurakunnan uskon kanssa. Se päättyy seuraavasti:²

”Me tunnustamme neljä pyhää kirkolliskokousta [päteviksi]: sen, johon kokoontui 318 pyhää isää Nikean kaupungissa [Nikean kirkolliskokous]; ja sitte sen, johon kokoontui sataneljäkymmentä pyhää isää tässä kuninkaallisessa kaupungissa [Konstantinopolin kirkolliskokous]; ja sitte sen johon pyhät isät kokoontuivat Efesossa ensikerran [Efeson kirkolliskokous] ja vielä sen johon pyhät isät kokoontuivat Kalkedonissa [Kalkedonin kirkolliskokous]; niin kuin Teidän apostolinen istuimenne juuri opettaa ja saarnaa. Kaikki papit siis, jotka seuraavat Teidän apostolisen istui-

---

sanctarum Dei ecclesiarum custodire, qui hactenus obtinet, et in commote permanet, nulla intercedente contrarietate. Ideoque omnes sacerdotes universi Orientalis tractus et subicere et unire sedi vestrae sanctitatis properavimus. In praesenti ergo quae commota sunt (quamvis manifesta et indubitata sint et secundum apostolicae vestrae sedis doctrinam ab omnibus semper sacerdotibus firme custodita et predicata) necessarium duximus, ut ad notitiam vestrae sanctitatis perveniant. Nec enim patimur quicquam, quod ad ecclesiarum statum pertinet, quamvis manifestum et indubitatum sit, quod movetur ut non etiam vestrae innotescat sanctitati quae caput est omnium sanctarum ecclesiarum. Per omnia enim (ut dictum est) properamus honorem et auctoritatem crescere vestrae sedis.”

2 ”Suscipimus autem sancta quatuor concilia: id est, trecentorum decem et octo sanctorum patrum qui in Nicaena urbe congregati sunt: et centum quinquaginta sanctorum patrum qui in hac regia urbe convenerunt: et sanctorum patrum qui in Epheso primo congregati sunt: et sanctorum patrum qui in Chalcedone convenerunt: sicut vestra apostolica sedis docet atque praedicat. Omnes ergo sacerdotes sequentes doctrinam apostolicae sedes vestrae ita credunt et praedicant.

”Unde properavimus hoc ad notitiam deferre vestrae sanctitatis per Hypatium et Demetrium, beatissimos episcopos. ut nec vestram sanctitatem lateat quae et a quibusdam paucis monachis male et Judaicesecundum Nestorii perfidiam denegata sunt. Petimus ergo vestrum paternum affectum; ut vestris ad nos destinatis literis, et ad sanctissimum episcopum hujus almae urbis, et patriarcham vestram (quoniam et ipse per eosdem scripsit ad vestram sanctitatem, festinans in omnibus sedem sequi apostolicam beatitudinis vestrae), manifestum nobis faciatis, quod omnes qui praedicta recte confitentur, suscipit vestra sanctitas, et eorum qui Judaice aussi sin rectam denegare fidem, condemnat perfidiam. Plus enim ita circa vos omnium amor, et vestrae sedis crescat auctoritas; et quae ad vos est unitas sanctarum ecclesiarum inturbata servabitur, quando per vos didicerint omnes beatissimi episcopi eorum quae ad vos relata sunt sinceram vestrae sanctitatis doctrinam. Petimus autem vestram beatitudinem orare pro nobis, et Dei nobis acquirere providentiam.”

menne oppia, uskovat, tunnustavat ja saarnaavat sillä lailla. Sen tähden olemme rientäneet saattamaan tämän Teidän pyhyyttenne tietoon kaikkein autuaimpien piispojen Hypatiaksen ja Demetriuksen kautta, jottei Teidän Pyhyydeltänne olisi salassa, mitä oppeja muutamit harvat munkit ovat väärin juutalaiseen tapaan kieltäneet nojaten Nestorin vilpillisiin oppeihin. Me käännyimme siis Teidän isällisen armahtavaisuuttenne puoleen [pyynnöllä], että Te meille ja tämän suloisen kaupungin kaikkein pyhimille piispoille ja patriarkalle, Teidän veljellenne [koska hän itsekkin on kirjoittanut Teidän Pyhyydellenne samojen henkilöiden kanssa, kiireimmiten tahtovansa kaikissa seurata Teidän pyhyyttenne apostolista istuinta], osoitetulla kirjeellä tekisitte meille tiettäväksi, että Teidän Pyhyyttenne ottaa vastaan kaikki, jotka asianomaisesti tunnustavat mitä on säädetty, ja tuomitsee niiden uskottomuuden, jotka juutalaisten tavoin ovat uskaltaneet kieltää oikean uskon. Sillä siten on kaikkien rakkaus Teihin ja Teidän istuimenne valtaan kasvava, ja pyhien seurakuntien yhteys, joka on tullut häirityksi, Teidän kanssanne häiritsemättä säilyvä, kun kaikki ylen autuaat piispat Teidän kauttanne saavat oppia tuntemaan Teidän istuimenne oikean opin mikäli se koskee niitä kohtia, joita Teille on tässä esitetty. Ja me pyydämme, että Teidän Autuuttenne rukoilisi meidän puolestamme ja rukoilisi meille Jumalan suojelusta.”

Paavi Johannes vastasi yllämainittuun 24. maaliskuuta 534.³

Samassa tilaisuudessa kirjoitti keisari Konstantinopolin patriarkalle. Tämän kirjeen ensimmäinen pykälä kuuluu seuraavasti⁴:

”Epifaneelle, tämän pääkaupungin kaikkein pyhimälle ja autuaallisimmalle arkipiispalle ja oikumeniselle patriarkalle: — Koska me haluamme, että Teidän Pyhyyttenne tulee olla selvillä kaikesta siitä, mikä koskee kirkollista tilaa, olemme huomanneet tarpeelliseksi laatia nämä

---

3 Me esitämme seuraavaa hänen vastauksestaan:

”Gloriosissimo et elementissimo filio Justiano Augusto,
Johannes Episcopus Orbis Romae.

”Inter claras sapientiae ac mansuetudinis vestrae laudes, Christianissime principum, puriore luce tamquam aliquod sydus irradiat, quod amore fidei, quod charitatis studio edocti ecclesiasticis disciplinis, Romanae sedis reverentiam conservatis et ei cuncta subjecitis, et ad ejus deducitis unitatem, ad cujus auctorem, hoc est apostolorum primum, Domino loquente praeceptum est, Pasce oves meas: Quam esse omnium vere ecclesiarum caput, et patrum regulae et principum statuta declarant, et pietatis vestrae reverendissimi testantur affatus, *** Proinde serenitatis vestrae apices, per Hypatium atque Demetrium, sanctissimos viros, fratres et coepiscopos meos, reverentia consueta suscepimus: quorum etiam relatione comperimus, quod fidelibus populis proposuistis edictum amore fidei pro submovenda haereticorum intentione, secundum apostolicum doctrinain, fratrum et coepiscoporum nostrorum interveniente consensu. Quod, quia apostolicae doctrinae convenit, nostra auctoritate confirmamus.”

4 ”Epifanio sanctissimo et beatissimo Archiepiscopo Regiae hujus Urbis et Ecumenico Patriarchae.

”Cognoscere volentes tuam sanctitatem ea omnia quae ad ecclesiasticum spectant statum: necessarium duximus, hisce ad eam uti divinis compendiis, ac per ea manifesta eidem facere, quae jam moveri coepta sunt, quamquam et illa candem cognoscere sumus persuasi. Cum itaque comperissemus quosdam alienos a sancta, catholica, et apostoliga ecclesia, imperiorum Nestorii et Eutychetis sequutos deceptionem, divinum antehac promulgavimus edictum (quod et tua novit sanctitas) per quod haereticorum furores reprehendimus, ita ut nullo quovis omnino modo immutaverimus, immutemus aut praetergressi simus cum, qui nunc usque, coadjuvante Deo, servatus est, ecclesiasticum statum (quemadmodum et tua novit sanctitas) sed in omnibus servato statu unitatis sanctissimarum ecclesiarum cum ipso S. S. Papa veteris Romae, ad quem similia hisce perscripsimus. Nec enim patimur ut quiquam eorum, quae ad ecclesiasticum spectant statum, non etiam ac ejusdem referatur beatudinem: quum ea sit caput omnium sanctissimorum Dei sacerdotum: vel eo maxime quod, quoties in eis locis haeretici pullularunt et sententia et recto iudicio illius venerabilis sedis coerciti sunt.”

kirkolliset selonteot, ja niiden kautta antaa selostuksia niistä liikkeistä, joita on alettu harrastaa, vaikka olemmekin vakuutetut siitä, että Teidän Pyhyyttenne jo tuntee tämän. Ja koska olemme huomanneet, että eräät henkilöt, jotka ovat vieraita pyhälle, katoliselle ja apostoliselle seurakunnalle, ovat seuranneet jumalattoman Nestorin ja Eutykeksen kerettiläisyyttä olemme tätä ennen julkaisseet hengellisen käskykirjeen (jonka Teidän Pyhyyttennekin tietää), jossa olemme moittineet kerettiläisten hullutuksia. Emme ole ollenkaan millään tavalla muuttuneet, emme liioin tule muuttumaan, emmekä ole rikkoneet seurakuntien asemaa, joka vielä tähän asti Jumalan avulla on säilynyt (niin kuin Teidän Pyhyyttennekin tietää); vaan kaikissa asioissa on kaikkein pyhimpien seurakuntien yhteys ja VANHAN ROOMAN KORKEA PYHYYS, PAAVI, jolle olemme lähettäneet samanlaisen kirjelmän, varjeltuneet. Sillä emme salli, että mitään siitä, joka tarkoittaa kirkon tilaa, jätetään esittämättä myös HÄNEN AUTUUDELLERNSA, koska hän on kaikkien Jumalan kaikkein pyhimpien seurakuntien pää; etenkin siitä syystä, että usein paikkakunnilla, joissa kerettiläisiä on esiintynyt, ne ovat tulleet hävitetyiksi [sananomukaisesti poiskarsituiksi kuin vesat puusta] tämän kunnianarvoisan istuimen viisauden ja oikean tuomion kautta.”

Kirjeet, joista tässä olemme julkaisseet ylläolevat otteet, löytyvät täydellisinä säilössä, samoin kuin Justinianuksen käskykirjekin, jonka ohimennen mainitsimme⁵, Volume of the Civil Lawssa (Siviililakikirjassa). — Codicis lib. I tit. i.

Tämän paavikunnan vaatimuksen ensimmäisen tunnustuksen julistivat sitten Fokus ja seuraavat keisarit yhä selvemmin sanoin.

Mutta senkin jälkeen kun paavi oli tunnustettu hallitsijaksi, papilliseksi keisariksi, ei siitä silloin ollut mitään erityistä etua paavikunnalle, paitsi tyhjä nimi, sillä Justinianus pääkaupunkeineen oli kaukana Roomasta, Konstantinopolissa. Rooma ja Italia ylipäänsä, olivat toisen valtakunnan — itägoottilaisen — vallan alaisina, jotka eivät tunnustaneet Rooman piispaa korkeimmaksi ylimmäiseksi papiksi; sillä he olivat pääasiallisesti uskoltaan areiolaisia. Paavikunta tuli sen tähden keisarin tunnustuksen kautta korotetuksi ja edistetyksi ainoastaan nimellisesti, kunnes Itägoottien valtakunta kukistui, jolloin sen korotus oli todellinen. Ja aivan kuin edeltäkäsinkin tehdystä sopimuksesta lähetti keisari heti (vuonna 534 jKr.) Belisariuksen sotajoukkoineen Italiaan, ja kuusi vuotta sen jälkeen kun keisari tunnusti paavin, oli itägoottilaisten valta kukistettu, ja heidän kuninkaansa Vitiges ja heidän sotajoukkonsa paras osa laskettu muiden voitonmerkkien kanssa Justinianuksen jalkojen juureen. Tämä tapahtui vuonna 539, mikä sen tähden on aika, josta meidän

5 Ote tästä käskykirjeestä kuuluu seuraavasti:

”Imp. Justinian. A. Constantinopolitis.

”Cum Salvatore et Dominum omnium Jesum Christum verum Deum nostrum colamus per omnia, studemus etiam (quatenus datum est humanae menti assequi) imitari ejus condensationem seu demissionem. Etenim cum quosdam inveniamus morbo atque insaniam detentos impiorum Nestorii et Eutychetis, Dei et sanctae catholicae et apostolicae ecclesiae hostium, nempe qui detectabant sanctam gloriosam semper virginem Mariam Theotocon sive Dei param appellare proprie et secundum veritatem: illos festinavimus quae sit recta Christianorum fides edocere. Nam hi incurabiles cum sint, selantes errorem suum passim circumeunt (sicut didicimus) et simpliciorum animos exturbant et scandalizant, ea astruentes, quae sunt sanctae catholicae ecclesiae contraria. Necessarium igitur esse putavimus, tam haereticorum vaniloquia et mendacia dissipare, quam omnibus insinuare, quomodo aut sentiat sancta Dei et catholica et apostolica ecclesia, aut praedicent sanctissimi ejus sacerdotes; quos et nos sequuti, manifesta contituimus ea quae fidei nostrae sunt: non quidem innovantes fidem (quod absit) sed coarguentes eorum insaniam qui eadem cum impiis haereticis, sentiunt. Quod quidem et nos in nostri imperii primordiis pridem satagentes cunctis fecimus manifestum.”

on laskettava ”hävityksen kauhistus pystytetyksi.” Siinä oli paavikunnan pieni alku. Siinä alkoi Danielin ennustuksessa (Dan. 7:8,11,20-22,25) mainittu omituinen ”sarvi” kohottautua roomalaisesta pedosta. Se oli alkanut muodostautua eli juurtua kaksi vuosisataa aikaisemmin, ja kaksi vuosisataa sen vähäpätöisestä esiintymisestä oli se ”muodoltansa vertaisiaan suurempi” – suurempi kuin toiset sarvet, hallitukset ja vallat vanhan valtakunnan alueella – ja sen silmät, ja sen suu, joka puhui suuria röyhkeitä sanoja, alkoi kehittyä; ja se kohottautui toisten sarvien yli väittäen itsellään olevan jumalallisen oikeuden siihen.

Profeetta oli sanonut että kolme sarvea tulisi revittäväksi pois eli hävitettäväksi, jotta tulisi tilaa eli valmistuisi tie tälle omituiselle vallalle eli ”sarvelle”. Niin näemme olevankin; Konstantin rakensi Konstantinopolin ja muutti pääkaupunkinsa sinne; tämä, vaikka olikin suotuisa paavikunnan kehittymiselle caesarien istuimella, oli epäsuotuisaa valtakunnalle ja pian huomattiin sopivaksi jakaa valtakunta, ja Italia oli sen jälkeen tunnettu läntisen valtakunnan nimellä, jonka istuin eli pääkaupunki oli Ravenna. Tämä oli yksi ”sarvista”; sen kukistivat vuonna 476 jKr. herulit, toinen ”sarvi”, joka pystytti valtansa sen raunioille. Sitä seurasi itägoottien kuningaskunta, kolmas ”sarvi”, joka kukisti herulit ja asetti itsensä Italian hallitsijaksi, vuonna 489 jKr. Ja niin kuin juuri olemme nähneet, tunnusti Justinianus juuri tämän ”sarven” aikana (kolmannen, jonka tuli valmistaa tilaa paavi-sarvelle) paavillisen ylivalan; ja hänen käskystänsä ja hänen sotapäällikkönsä ja hänen sotajoukkonsa kautta revittiin se (kolmas sarvi) pois. Ja niin kuin olemme nähneet, oli sen pois repiminen tarpeellinen paavikunnan edistymiseksi vallassa omituisena valtiollisen ja uskonnollisen vallan sekoituksena – tuo omituinen ”sarvi”, joka oli erilainen kuin toverinsa. Niin, näyttääpä todennäköiseltä, että paavikunta salaisesti suosi kunkin näiden ”sarvien” eli valtojen kukistumista siinä toivossa, että tie tällä tavalla avautuisi sen omalle korottamiselle, aivan niin kuin lopulta kävikin.

Itägoottien valtakunnan kukistumisen jälkeen tunnustettiin Itä-Rooman keisari joksikin aikaa Italian hallitsijaksi eksarkien edustamana; mutta koska näillä oli pääkaupunkinsa Ravennassa eikä Roomassa, ja koska he olivat tulleet tunnustaneeksi paavikunnan sillä tavalla kuin yllä on osoitettu, seuraa siitä, että vuodesta 539 jKr. paavikunta oli tunnustettu korkeimmaksi vallaksi Rooman kaupungissa, ja että se siitä ajasta (jolloin se ”pystytettiin”) alkoi kasvaa ja paisua ”sarvena” eli valtana muitten ”sarvien” eli valtojen joukossa, jotka edustivat Rooman yhdistettyä valtaa. Se seikka, että tilanne Italiassa ja erityisesti Roomassa tänä aikana oli hyvin rauhatonta, kun se oli altis pohjoisesta päin anastajien ryöstöille, ja sitäpaitsi pakotettu maksamaan melkoisia veroja sille herralle, joka kulloinkin oli lähinnä, vaikutti, että valtiollinen uskollisuus keisarin valtaa kohtaan Konstantinopolissa rikkoutui. Siten kirkolliset hallitusmiehet, jotka aina olivat kansan luona ja puhuivat heidän kieltään ja jakoivat heidän kanssaan voitot ja tappiot, hyväksyttiin vaikeudetta Rooman kaupungin ja sen ympäristön neuvonantajiksi, suojelijoiksi ja hallitusmiehiksi.

Epäilemättä oli Justinianuksen tarkoituksena, tunnustaessaan Rooman piispan ylivalan vaatimus toisten yli, osaksi myös voittaa hänen myötävaikutuksensa siinä sodassa, jonka hän oli aikeessa alkaa itägoottilaisia vastaan voittaakseen takaisin Italian, joka oli osa Itä-Rooman valtakunnasta; sillä paavin ja kirkon vaikutus oli jo silloinkin melkoisen suuri ja kun sai sen puolelleen, oli voitto puoleksi varma jo alunpitäen.

Vaikka goottilaiset tekivätkin kapinan keisarikuntaa vastaan ja ryöstivät Rooman kaupungin, eivät he kumminkaan pystyttäneet valtaansa uudelleen, ja Rooman ainoana hallituksena oli kirkko. Ja vaikka Longobardien kuningaskunta pian esiintyi näyttämöllä ja pystytti valtansa suurimmassa osassa Italiaa kukistaen Itä-Rooman valtakunnan vallan, jonka Justinianus oli pystyttänyt ja jättänyt eksarkien käsiin, niin huomattakoon kummin-kin tarkasti, että longobardit tunnustivat paavikunnan vallan Roomassa. Vasta tämän valtakunnan loppuaikoina, kahdeksannella vuosisadalla, tehtiin muutamia vakavia hyökkäyksiä paavin hallitusta vastaan; ja kertomus siitä on vaan omiaan vahvistamaan sen tosiasian, että paavit, kukin järjestään olivat Rooman todelliset hallitsijat, luulotellut ”caesarien seuraajat” – ”hengelliset caesarit” – vaikka he käyttivät hyväkseen Konstantinopolin hallituksen suojelusta niin kauvan kun heillä oli etua siitä. Kun longobardit lopultakin aikoivat ottaa haltuunsa Rooman, kääntyi paavi Ranskan kuninkaan puoleen pyytäen häntä suojelemaan kirkkoa (paavikuntaa) ja auttamaan sitä säilyttämään itselleen nk. ”Pyhän Pietarin perinnön,” jota se kauan häiritsemättä oli hallinnut, ja jonka Konstantinin väitettiin⁶ lahjoittaneen kirkolle.

Ranskalaiset kuninkaat Pipin ja Kaarle Suuri veivät kumpikin vuorostaan sotajoukkonsa paavikunnan vallan suojaksi ja kukistivat longobardit. Juuri jälkimäinen näistä lahjoitti vuonna 800 jKr. paavikunnalle nimenomaan useita valtioita, jotka sittemmin ovat tunnetut ”paavivaltioitten” nimellä ja jotka jo on mainittu. Nämä yhdistettiin Rooman kaupunkiin ja esikaupunkeihin, jotka paavikunta itse asiassa oli omistanut jo vuodesta 539 jKr. Siis ei longobardien kuningaskunta eli ”sarvi” estänyt tai täyttänyt paavikunnan sarven tilaa, niin kuin muutamat ovat otaksuneet, vaikkakin se joskus ahdisti sitä.

Tästä longobardien hyökkäyksestä Roomaa vastaan sanoo Gibbon:

”Muistamista ansaitsevan esimerkin katuvaisuudesta ja hurskaudesta osoitti Lutiprand, longobardien kuningas. Aseissa Vatikaanin portilla kuunteli voittaja Gregorius I ääntä, veti sotajoukkonsa takaisin, luopui valloituksestaan, kävi kunnioittavasti Pyhän Pietarin kirkossa ja laski, toimitettuansa hartautensa, miekkansa, tikarinsa, haarniskansa, viittansa, hopearistinsä ja kultakruununsa uhriksi apostolin haudalle.” Mutta hänen seuraajansa, Aistulf, selitti olevansa yhtä paljon keisarin kuin paavinkin vihollinen; ... Roomaa vaadittiin tunnustamaan voittava longobardi lailliseksi hallitsijakseen ... Roomalaiset empivät; he rukoilivat; he valittivat; ja uhkaavat barbaarit saatiin hillityksi aseilla ja neuvotteluilla, kunnes paavit olivat hankkineet itselleen ystäväksi liittolaisen ja kostajan tuolla puolen alppien.”

Paavi (Tapani III) kävi Ranskassa ja onnistui saamaan tarvittavan avun ja palasi, sanoo Gibbon, voittajana ranskalaisen sotajoukon etunenässä, jota kuningas (Pipin) henkilökohtaisesti johti. Longobardit saivat heikon vastustuksen jälkeen häpeällisen rauhan ja vanhoivat luovuttavansa takaisin Rooman kirkon omaisuuden ja pitävänsä arvossa sen pyhyyttä.

Esimerkkinä paavien asettamista vaatimuksista ja siitä vallasta, jonka kautta he pyrkivät hallitsemaan ja millä tavoin he sitä käyttivät, esitämme jälleen Gibbonin mukaan

---

6 Sen, että nämä vaatimukset olivat perättömiä, ja perustuivat väärennyksiin – ”väärennettyihin käsikirjeisiin” – myöntävät nykyään kernaasti jo roomalaiskatolilaisetkin. Konstantin ei tehnyt mitään sellaista lahjoitusta; paavikunta kasvoi voimaansa ja valtaansa Roomassa, niin kuin yllä olemme kertoneet.

Tapani III kirjeen tänä aikana Ranskan kuninkaalle. Longobardit olivat jälleen hyökänneet Roomaan, kohta sen jälkeen kun Ranskan armeija oli vetäytynyt takaisin, ja paavi halusi uudelleen apua. Hän kirjoitti apostoli Pietarin nimessä, sanoen:

”Apostoli vakuuttaa ottolapsillensa, Ranskan kuninkaalle, papistolle ja ylimyksille, että hän, vaikka onkin kuollut lihassa, vielä on elävänä hengessä, että he nyt kuulevat ja heidän on toteltava Rooman kirkon perustajan ja suojelusvartijan ääntä, että pyhä neitsyt, enkelit, pyhimykset, marttyyrit ja koko taivaan sotajoukko yksimielisesti vaativat noudattamaan hänen pyyntöänsä ja tuntevat itsensä kiitollisiksi sen johdosta, että rikkaus, voitto ja paratiisi tulee olemaan heidän hurskaan esiintymisensä palkintona ja että iankaikkinen kadotus tulee olemaan rangaistuksena heidän laiminlyönnistään, jos he sallivat, että hänen hautansa, hänen temppelinsä ja hänen kansansa joutuvat kavaliene longobardien käsiin.” Ja Gibbon lisää: ”Pipinin toinen sotaretki ei ollut vähemmän nopea ja onnellinen kuin ensimmäinenkään: Pyhä Pietari oli tyytyväinen, Rooma uudelleen pelastettu.”

Koska paavikunnan hallituksen alku on ollut hämärä ja koska kumminkin on tärkeää nähdä se selvästi, on meistä näyttänyt tarpeelliselta esittää asia huolellisesti, niin kuin ylempänä on tehtykin. Ja päättäessämme todistelun siitä, että vuosi 539 jKr. oli ennustuksessa osoitettu vuosiluku, esitämme seuraavassa vahvistukseksi todistuksia roomalaiskatolisista kirjoituksista:

”Länsi-Rooman valtakunnan häviön jälkeen tuli paavien valtiollinen vaikutus Italiassa vielä tärkeämmäksi, syystä että paavien oli otettava suojeluksensa alaiseksi tuo onneton maa, mutta erityisesti Rooma ja sen ympäristö, jotka niin usein vaihtoivat isäntiä ja alituisesti saivat kärsiä törkeiden ja raakojen voittajien hyökkäyksistä. Pyhän Pietarin jälkeläisten toimeliaasti harrastaessa Italian asukasten parasta, laiminlöivät Itä-Rooman keisarit heidät tykkänään, vaikka vaativatkin yhä edelleen maata hallittavakseen. Senkään jälkeen kun Justinianus I oli valloittanut takaisin osan Italiaa [539 jKr.] ja muuttanut sen kreikkalaiseksi maakunnaksi, ei asukasten tila parantunut, sillä bysanttilaiset keisarit eivät tainneet muuta kuin veroilla uuvuttaa alamaisiaan Ravennan eksarkaatissa voimatta kumminkaan millään tavalla antaa sille tarpeellista suojaa.

”Näiden asianhaarain vallitessa tapahtui niin, että he ... keisarit ... kadottivat kaiken todellisen vallan ja olivat ainoastaan nimeksi hallituksen herroja, kun paavit sen sijaan, hetken vaatimuksen pakottamina tulivat käytännössä omistaneeksi tämän ylivallan Rooman alueella ... Tämä itsestään kehittynyt ylevien ponnistusten tulos tunnustettiin seuraavina aikoina laillisesti saavutetuksi [sen tekivät Pipin ja Kaarle Suuri] ... Pipin antoi valloitetun alueen, kuten senaikaiset kirjailijat lausuvat siitä, takaisin apostoliselle istuimelle. Tämän Pipinin lahjoituksen eli takaisinannon vahvisti ja laajensi hänen poikansa Kaarle Suuri, joka vuonna 774 hävitti longobardien vallan Italiassa. Tällä oikeutetulla tavalla tuli paavien maallinen valta ja ylivalta Jumalan kaitselmuksen kautta vähitellen vahvistetuksi.”

Yllämainitut otteet ovat teol. toht. H. Brucckin ”The History of the Catholic Church” (katolisen kirkon historiasta) I osa siv. 250, 251. Koska tämä on katolilaisten kesken tunnustettu mallikelpoiseksi teokseksi, jota käytetään heidän oppilaitoksissaan ja seminaareissaan ja on paavin esipappien hyväksymä, on sen todistus arvokas mikäli se koskee paavikunnan maallisen vallan asteettaista kohoamista, ja aikaa, jolloin olosuhteet olivat suotuisat sen alkamiselle. Tämä todistaa itägoottilaisen valtakunnan kukistumisen vuonna 539 jKr. olleen, niin kuin profeetallinen määrä (1260 vuotta) selvästi ilmaisee, sen

täsmällisen ajan, jolloin hävityksen ja Jumalan silmissä kauhistuksen järjestelmä asetettiin.

Tämän käsityksen kanssa yhtäpitävästi ja koettaen selvästi todistaa paavin vallan alkaneen ennen Kaarle suuren aikaa, sanoo toinen katolilainen teos, *The Chair of St. Peter* (Pyhän Pietarin Istuin) luvussa ”Maallisen vallan kasvaminen” (siv. 173) — ”Roomaa hallitsi ainoastaan nimellisesti keisarin asettama ylimys, mutta todellisuudessa, asianhaarojen pakosta, tulivat paavit kaupungin ylimmiksi herroiksi.” Tämän vallan ja hallituksen todistukseksi esittää kirjailija historiallisia todistuksia paavien vallasta ja nimihallitsijain voimattomuudesta. Hän viittaa paavi Gregorius suureen (590 jKr.) — ainoastaan viisikymmentä vuotta sen jälkeen kun paavikunta pystytettiin — esimerkkinä siitä vallasta, joka paaveilla jo silloin oli, sanoen:

”Me tapaamme hänet lähettämässä Leontiuksen maaherraksi Etruriaan, velvoittaen asukkaita tottelemaan häntä, aivan kuin he tottelisivat häntä itseään. Jälleen nimittää hän Konstantinin tärkeään Neappelin maaherran virkaan. Sen jälkeen hän kirjoittaa piispoille kunkin heidän kaupunkinsa puolustuksesta ja muonituksesta; lähettää määräyksiä sotilaskäskynhaltijoille ... Sanalla sanoen, hän on Italian todellinen hallitsija ja suojelija, hän on siis täysin oikeassa sanoessaan: Minun paimenpaikkani täyttäjä on alituisesti kiinni ulkonaisissa huolissa, niin että usein on epävarmaa hoitaako hän paimenen tai maallisen ruhtinaan toimia.”

Näin suuri oli maallisen vallan kasvaminen lyhyen viidenkymmenen vuoden aikana laskien sen vähäpätöisestä alkamisesta vuonna 539 jKr. Sen tähden saatamme olla vakuutettuja siitä, että paavin vallan 1260 vuotta eli kolme ja puoli aikaa ovat hyvin ja päivän selvästi merkitty alkua ja loppukohtiinsa nähden.

Daniel, joka oli saanut kuulla rajan, mikä oli asetettu kauhistuksen vallalle seurakunnan hävittämiseksi ja totuuden, Herran kansan voiman musertamiseksi, näki, ettei tämän seurauksena vielä tulisi olemaan Miikaelin (Kristuksen valtakunta ja pyhien korottaminen) valtaan, vaan että se ainoastaan vapauttaisi heidät sortajistaan. Tämä ei siis ollut vielä se ymmärrys, mitä hän halusi: ”Minä kuulin, mutta en (vielä) ymmärtänyt, vaan sanoin: Minun Herrani, mikä on tämän jälkeen viimeinen loppu tästä? Ja hän sanoi: Mene Daniel (ei sinulla ole hyötyä sen ymmärtämisestä), sillä ne sanat ovat suljetut ja sinetillä lukitut lopun ajaksi. Ja siitä ajasta, kun jokapäiväinen uhri poistetaan ja hävityksen kauhistus asetetaan (539 jKr.), on tuhat kaksisataa ja yhdeksänkymmentä päivää (vuotta). (Silloin) monta puhdistetaan (erotetaan) kirkastetaan ja koetellaan ja jumalattomat tekevät jumalattomuutta, eikä yksikään jumalaton ymmärrä, mutta taitavat ymmärtävät (silloin). Autuas se, joka odottaa ja saavuttaa tuhat ja kolmesataa ja viisi neljättä (1335) päivää. Mutta sinä, mene (menojasi) siksi kun loppu tulee; ja sinä olet lepäävä ja sitte nouseva sinun osaasi (palkintoosi) päivän lopulla.” — Dan. 12:8-13

Huolellinen tutkija huomaa, että näillä 1290 ja 1335 profetallisella päivällä, kirjaimellisella vuodella, on sama lähtökohta kuin paavikunnan hävittämisen vallan 1260 vuodelle, nim. aika, jolloin ”hävityksen kauhistus ”asetettiin” — 539 jKr. Missä hyvänsä mainitaan kaksi eri aikoina tapahtuvaa seikkaa, kuten tässä — ”jokapäiväisen” uhrin (eli oikeimmin ainaisen uhrin) poistaminen ja kauhistuksen pystyttäminen — on laskeminen aina alettava siitä ajasta, jolloin molemmat todella tapahtuivat. Seuraavassa luvussa osoitamme, että ainaisen uhrin poistaminen tapahtui muutamia vuosia ennen kauhistuk-

sen asettamista v. 539 ja oli se juuri se tärkeä seikka, jonka perusteella paavikuntaa nimitettiin ”kauhistukseksi.” Sen tähden on laskettava, ja me laskemmekin, kauhistuksen asettamisen jälkimäisestä näistä kahdesta tapauksesta.

Ja huomaa edelleen, että molemmat nämä mitat annetaan vastaukseksi Danielin kysymykseen, mitä Jumalan pyhille tapahtuisi sen jälkeen kun heidän voimansa (totuus) oli tullut vapautetuksi paavin vääristeleminen (vuoden 1799 jälkeen), ja ennen Messiaan — Miikaelin — valtakunnan perustamista. Vastauksen sisältö on pääasiassa se, ettei Danielin tarvinnut toivoa ymmärtävänsä enempää, mutta että kolmenkymmenen vuoden kuluttua lopun ajan alkamisesta ($1260 + 30 = 1290$) alkaisi puhdistus-, perkaamis- ja jalostustyö pyhän kansan keskuudessa, jonka ohessa tämän koetellun, puhdistetun, erotetun luokan viisaat ymmärtäisivät ennustuksen; kumminkin annettaisiin tieto sellaisella tavalla, etteivät jumalattomat ja puhdistamattomat ottaisi sitä vastaan tai uskoisi siihen. Vastaus osoitti edelleen, ettei näyn oikea ymmärtäminen lähimainkaan olisi täydellinen tai kokonainen; se olisi päinvastoin puutteellinen muutamiin tärkeimpiin kohtiin nähden vielä 45 vuotta sen jälkeen ($1290 + 45 = 1335$), eli 75 vuotta lopun ajan alkamisesta 1799 ($1260 + 75 = 1335$). Tämän huomaa selvästi hebrealaisesta tekstistä, joka esittää asian niin kuin tiedustelijat, jotka jo olivat nähneet jotakin ja odottavat kärsivällisesti, äkkiä (kun ”1335 päivää” olivat kuluneet) saivat täyden selvän käsityksen, selvemmän kuin koskaan olivat odottaneetkaan saavansa — ”Mikä autuus sillä onkaan” (engl. Raam. käännös)!

Jos lasketaan vuodesta 539 jKr., niin päättyivät 1290 esikuvallista päivää vuonna 1829 ja 1335 päivää loppupuolella vuotta 1874. Harkitkoon lukija huolellisesti kuinka tarkasti nämä päivämäärät ilmaisevat näyn ymmärtämisen ja kaikkien niiden ennustusten ymmärtämisen, jotka koskevat lopun aikaa, sekä ikäänkuin tulen kautta erottamisen, puhdistamisen ja jalostamisen, jotta Jumalan lapset tulisivat lapsenkaltaiseen, nöyrään, luottavaiseen sielun- ja sydämen tilaan, joka on välttämätöntä, jotta he olisivat valmiit ottamaan vastaan ja panemaan arvoa Jumalan työlle Jumalan tavalla ja ajalla.

Eräs hengellinen liike kohosi korkeimmilleen vuonna 1844. Sen etevimmät johtajat olivat silloin ja sen jälkeen yleisesti tunnetut ”Adventistien” ja ”Milleriläisten” nimellä, koska he odottivat, että Herran toinen tuleminen eli adventti tapahtuisi sinä aikana ja koska herra William Miller oli liikkeen johtaja ja sen ensimmäinen alkuunpanija. Liike, joka alkoi noin vuonna 1829, oli ennen vuotta 1844 (jolloin he odottivat Herran palaamista) vetänyt puoleensa kristittyjen kaikkien luokkien huomion, erityisesti itäisissä ja keskivaltioissa, joissa siitä syntyi melua. Melkein samaan aikaan oli professori Bengel, Tybingenissä, Saksassa, alkanut kiinnittää huomion ennustuksiin ja Messiaan tulevaan valtakuntaan, samalla kun kuuluisa lähetyssaarnaaja Wolff teki samoin Aasiassa. Liikkeen keskipisteenä oli kumminkin Amerikka, jossa yhteiskunnalliset, poliittiset ja uskonnolliset edellytykset enemmän kuin missään muualla ovat suosineet itsenäistä Raamatun tutkistelua samoin kuin muitakin asioita, aivan kuten liike ensimmäisessä tulemisessa oli rajoitettu Juudeaan, vaikkakin kaikki hurskaat israelilaiset, kaikkialla, enemmän tai vähemmän saivat kuulla siitä. — Apt. 2:5

Kaikki tietävät jotakin veli Millerin myttyyn menneistä odotuksista. Herra ei tullut vuonna 1844, ja maailmaa ei poltettu tulella, niin kuin hän oli odottanut ja opettanut

muitakin odottamaan; ja tämä oli suuri pettymys tälle ”pyhälle kansalle,” joka sellaisella luottamuksella oli odottanut, että Kristus (”Miikael”) silloin esiintyisi ja kohottaisi heidät yhdessä kanssaan voimaan ja kirkkauteen. Mutta pettymyksestä huolimatta oli liikkeellä se vaikutus, jota sillä oli tarkoitettu — herättää innostusta Herran tulemiseen nähden ja saada asia huonoon huutoon harhaan menneiden odotusten johdosta. Me sanomme tarkoitettu vaikutus, koska Herra epäilemättä johti sen niin. Se ei ainoastaan suorittanut työtä, joka vastasi ensimmäistä adventtiliikettä Herramme syntyessä, kun tietäjät Itämailta tulivat, ja ”kansa oli odotteessa” (Matt. 2:1,2; Luuk. 3:15), vaan se vastasi tätä myös aikaan nähden, sillä tämä tapahtui juuri kolmekymmentä vuotta ennen Herramme voitelemista kolmenkymmenen vuoden vanhana, kun hän alkoi toimintansa Messiaana. ”Milleriläinen liike,” niin kuin sitä halventaen kutsutaan, toi mukanaan myös henkilökoh- taista siunausta ”pyhälle kansalle,” joka otti osaa siihen. Se johti huolelliseen Raamatun tutkimiseen ja Jumalan sanaan luottamiseen mieluummin kuin ihmisten perimätietoihin; ja se lämmitti, ravitsi ja yhdisti Jumalan lasten sydämiä lahkolaisuudesta vapaaseen yhteyteen, sillä harrastajia oli kaikista uskontokunnista, vaikkakin etupäässä baptisteista. Vasta sen jälkeen kun tämä liike oli päättynyt, ovat muutamat näistä järjestyneet ja yhtyneet uusiksi laškoiksi ja siten sokeutuneet muutamille siunauksille, joiden aika nyt on tullut tässä ”elonkorjuussa”.

Samalla kun me, niin kuin lukija lienee huomannut, eroamme herra Milleristä hänen tulkitsemisiinsa ja johtopäätöksiinsä nähden melkein joka kohdassa — sen kautta että näemme sekä tarkoituksen, tavan että ajan vallan erilaisessa valossa — on tämä liike mielestämme kumminkin ollut Jumalan järjestyksen mukainen, ja se on suorittanut hyvin tärkeän tehtävän erottamalla, perkaamalla, puhdistamalla ja siten valmistamalla odotta- van, Herralle valmistetun kansan. Eikä siinä kyllä, että se suoritti puhdistus ja koetustyön ajallansa, vaan saattamalla huonoon huutoon ennustusten tutkimisen ja Herran toisen tulemisen, on se ollut omiaan koettelemaan vihkiytyneitä siitä alkain riippumatta minkäänlaisesta yhteydestä Herra Millerin mielipiteitten ja odotuksien kanssa. Asian pelkkä mainitseminen, ennustukset ja Herran tuleminen ja tuhatvuotisvaltakunta, herät- tävät nyt maailman viisaiden ylenkatseen, etenkin nimikristillisissä seurakunnissa. Tämä oli epäilemättä Herran kaitselmuksesta ja tarkoituksessa, joka hyvin muistuttaa sitä, kun lapsi Jeesus vähäksi aikaa lähetettiin Nasaretiin, ”että häntä nimitettäisiin nasaretilaisek- si,” vaikka hän todellisuudessa olikin syntynyt kunnianarvoisessa Betlehemin kaupungis- sa. Tämä oli nähtävästi paikallaan, jotta totuus vähitellen erottaisi ”oikeat israelilaiset” akanoista Jumalan valitun kansan keskuudessa. Akanat poistettiin selittämällä, että Herramme oli nasaretilainen, sillä he tuumivat: ”Saattaako Nasaretista tulla mitään hyvää?” Samalla tavalla kysyvät nytkin muutamat ylenkatseellisesti: ”Saattaako adventis- mista tulla mitään hyvää?” ja jättävät huomioonottamatta Herran, apostolien ja profeet- tain todistukset. Mutta Jumalan silmissä nöyrät, pyhät, viisaat, vaikka maailman mielestä järjettömät, eivät asetu sellaiselle kannalle.

Mutta ”Milleriläinen liike” oli vieläkin enemmän: Se oli alkuna Danielin näkyjen oikealle ymmärtämiselle oikealla ajalla sopusoinnussa ennustuksen kanssa. Herra Mille- rin sovitus näistä kolmesta ja puolesta ajasta (1260 vuodesta) oli pohjaltaan sama kuin se, jonka juuri esitimme, mutta hän erehtyi siinä, ettei laskenut 1290 ja 1335 jaksoja samasta

kohdasta. Jos hän olisi tehnyt niin, olisi hän ollut oikeassa. Sitä vastoin hän asetti lähtökohdan kolmekymmentä vuotta aikaisemmaksi – noin 509, 539 sijaan, jonka vuoksi 1335 päivää päättyivät 1844, 1874 sijaan⁷. Siitä huolimatta oli se alkuna ennustuksen oikealle ymmärtämiselle, sillä lopultakin oli 1260 vuoden jakso, jonka hän näki oikealla tavalla, avain; ja tämän totuuden saarnaaminen (vaikkakin sen yhteydessä oli eksytyksiä, vääriä sovituksia ja johtopäätöksiä) vaikutti erottavasti ja puhdisti ”monta”, ja juuri sinä aikana kuin Herra oli ennakoita sanonut.

Koska hän ei ymmärtänyt Herran tulemisen tapaa eikä tarkoitusta, vaan odotteli äkillistä ilmestymistä ja kaiken loppua yhtenä päivänä, niin otaksui hän, että kaikkien aikaennustusten täytyi päättyä siinä; ja hänen tarkoituksensa ja ponnistuksensa oli pakottamalla pakottaa kaikki ajanmääräykset tähän yhteiseen loppukohtaan; sen tähden hän epäonnistui – eikä Jumala valaissut sen enemmän ketään silloin, koska aika enemmän valolle ei silloin vielä ollut tullut.

Herra Miller oli vakava ja kunnioitettu baptistikirkon jäsen, ja kun hän oli huolellinen raamatuntutkija, alkoivat ennustukset avautua hänelle. Kun hän itse oli tullut täysin vakuutetuksi sovituksiensa oikeudesta, alkoi hän levittää mielipiteitään saarnaajien keskuudessa, pääasiallisesti alkaen baptisteista, mutta sittemmin kaikkien luokkien ja kaikkien uskonkuntien keskuudessa. Kun liike kasvoi, saarnasi hän ja matkusti yhdessä monen apulaisen kanssa laajalti. Hänen toimintansa alkoi baptistisaarnaajien keskuudessa, mikäli hänen muistiinpanoistaan on voitu saada selville, vuonna 1829, ja pastori Fuller, baptistiseurakunnassa Poultneyssä Vermontissa, oli ensimmäinen kääntynyt, joka saarnasi hänen mielipiteitään julkisesti. Kirjeessä, joka oli kirjoitettu kolme vuotta myöhemmin, sanoo herra Miller:

”Herra sirottelee siemenen. Nyt saatan, paitsi itseäni, laskea kahdeksan saarnaajaa, jotka saarnaavat tätä oppia enemmän tai vähemmän. Tunnen enemmän kuin sata yksityistä veljeä, jotka sanovat omistaneensa minun mielipiteeni. Olkoon tämän kanssa kuinka tahansa, ’Totuus on voimallinen ja on voittava’.”

Siten nähdään, että ”Milleriläisen liikkeen” erottamistyö alkoi ennakoita määrättyinä aikana – 1290 päivän loppuessa, vuonna 1829.

Mutta kuinka kävi tuon innokkaan odottamisen 1335 päivän saavutettua rajansa? Ketkä ovat niin odottaneet?

Muutamia Jumalan lapsista, ”pyhä kansa,” tekijä muiden mukana, vaikkei olekaan missään yhteydessä ”Milleriläisen liikkeen” tai sittemmin muodostuneiden uskonkuntien kanssa, jotka nimittävät itseään ”toiseksi adventtikirkoksi”, (”the Second Advent Church”), ovat odottaneet ja ”vakavasti varonneet” Miikaelin valtakuntaa. Ja me todistamme myös ilolla siitä autuudesta, joka oli Isämme suunnitelman ihmeellisen kirkkaan paljastumisen yhteydessä syksyllä 1874 ja sen jälkeen – 1335 päivän loputtua.

Meiltä puuttuu sanoja tämän autuuden lausumiseksi! Ainoastaan ne, joita tämän valtakunnan uuden viinin henki on virkistänyt, saattaisivat käsittää sen, jos me voisimme kertoa siitä. Se on sen tähden jotakin, jonka saattaa pikemmin tuntea kuin kertoa. Juuri

---

⁷ Emme mitenkään ole voineet saada herra Millerin teoksia, jotta olisimme voineet verrata hänen tulkintaansa. Olemme ainoastaan saaneet tietää vuosiluvut, joihin hän sovitti profetallisen ajan.

näiden 1335 profeetallisen, vertauskuvallisen päivän päättyessä saatiin selville Herran kallisarvoinen läsnäolo ja nähtiin sekin asia, että me nyt elämme tämän evankeliumikauden elonkorjuussa ja Miikaelin (Kristuksen) valtakunnan pystyttämisen ajassa.

Oi, tämän siunatun ajan autuutta! Oi mikä sopusointu, mikä ihanuus, mikä suuruus jumalallisessa suunnitelmassa, kun se alkoi paljastua 1335 päivän saavutettua rajansa. Osoittaaksemme, niin paljon kuin suinkin voimme, tätä autuutta ja Jumalan suunnitelman kokonaisempaa paljastamista, jonka ymmärtämisen aika nyt on tullut nykyään elävälle ”pyhälle kansalle,” julkaisemme tämän sarjan RAAMATUN TUTKIELMIA. Ainoastaan ”pyhä kansa” ymmärtää sen! Se on annettu suosiona. ”Eikä yksikään jumalaton ymmärrä;” eikä nekään ”pyhästä kansasta,” joilla on yhteyttä maailmallisten kanssa, jotka tyhmästi yhtyvät jumalattomien kokouksiin ja istuvat pilkkaajien istuimilla, saata ymmärtää, eivätkä saa kokea tätä autuutta, joka nyt annetaan ainoastaan ”pyhille”, todellisesti ”viisaille”, jotka rakastavat Herran lakia ja tutkistelevat hänen lakiansa päivät ja yöt. — Ps. 1:1,2

Miikaelin valtakuntaa koskeva sanoma, joka vähitellen on avautunut aina 1829 alkain, esitetään vertauskuvallisesti Ilmestyskirjassa (10:2,8-10) ”pienenä kirjana,” joka ”pyhän kansan” ”viisaiden”, joita Johannes edustaa, käskettiin syödä. Ja Johanneksen kokemus, sellaisena kuin se lausutaan jakeessa 10 on kaikkien niidenkin kokemus, jotka ottavat vastaan nämä totuudet. Ne tuovat muassaan ihmeellistä suloutta: oi, mikä autuus! Mutta seuraukset ovat aina enemmän tai vähemmän vainon katkeruuden ja totuuden suloisuuden sekoitusta. Ja vaikutus niihin, jotka uskollisesti kestävät loppuun asti on perkaava, puhdistava ja jalostava; ja siten valmistetaan Kristuksen morsian häitään ja korotustaan varten, mitkä ovat määrätty tapahtumaan valmistuspäivän lopulla.

Mitä tulee laskuvirheeseen, joka, niin kuin olemme osoittaneet, siitä huolimatta oli siunaus ja alku näyn oikealle tulkitsemiselle, saa profeetta Habakuk kirjoittaa kehotuksen sanan sanoessaan (2:2): ”Kirjoita näkysi ja piirrä se tauluihin (karttoihin), että helposti sitä lukea voi ... Jos se viipyy, niin odota sitä (”Autuas se, joka odottaa ja saavuttaa 1335 päivää”); sillä se tulee totisesti, eikä viivytele.” Sen näennäinen viipyminen eli lykkäys ei ollutkaan todellinen, vaan se oli osaksi Herra Millerin puolelta erehdys, jonka Herra edeltäkäsini tiesi -ja jonka hän salli ”pyhän kansansa” koettelemiseksi.

Todistukseksi vihkiytymisestä, raamatuntutkistelemisesta ja uskosta, joka syntyi tämän liikkeen johdosta, esitämme eräästä Herra Millerin pettymyksensä jälkeen 1844 kirjoittamasta kirjeestä niille, jotka olivat olleet osallisina hänen kanssaan siinä, seuraavaa:

”Me kiitämme aina Jumalaa teidän puolestanne, saatuamme kuulla, että teidän ja meidän äskettäin tapahtunut pettymyksemme on herättänyt teissä, ja toivomme mukaan myös meissä, syvän nöyryytyksen ja sydämiemme huolellisen tutkimuksen. Ja vaikka olemmekin nöyryytetyt ja meihin on jossain määrin kipeästi koskenut pahan ja nurjamielisen sukukunnan pilkkaamiset, emme kumminkaan ole peloissamme tai allapäin. Te saatatte kaikki, kun teiltä kysytään uskonne perustusta, avata Raamattunne ja sävyisyydellä ja pelolla osoittaa kysyjälle minkä vuoksi te toivotte suuren Jumalan meidän vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen ihanaa ilmestymistä. Teidän ei ainoassakaan tapauksessa tarvitse kehottaa kysyjää kääntymään seurakuntanne opettajan puoleen, kun on kysymys teidän uskonne perustuksesta. Teidän uskontunnustuksenne on

Raamattu; ... teidän viisaustieteenne on se viisaus, joka tulee Jumalasta; teidän yhdyssiteenne on pyhien rakkaus ja yhteys; teidän opettajanne on pyhä henki; ja teidän neuvonantajanne on Herra Jeesus Kristus ... Me kehotamme teitä kaikkien pyhien rakkauden ja yhteyden nimessä pysymään tässä toivossa. Se on turvattu jokaisen Jumalan sanan lupauksen kautta. Se on vakuutettu teille näiden kahden muuttumattoman asian kautta — Jumalan päätöksen ja valan kautta, jossa hänen on mahdoton valehdella. Se on vakuutettu ja vahvistettu Jeesuksen Kristuksen kuoleman, veren, ylösnousemisen ja elämän kautta ... Älkää koskaan peljätkö, veljet; Jumala on antanut teidän tietää, mitä teidän on sanottava. Tehkää niin kuin hän on käskenyt teitä tekemään ja hän on pitävä huolta seurauksista. Jumala sanoo: 'sano sinä heille, ne päivät lähestyvät, ja kaikki, mitä ennustus sanoo.' [Katso Hes. 12:22,23.] ... Se on minulle melkein todistuksena, että Jumalan käsi on mukana tässä asiassa. Ajan saarnaamisen kautta, ovat monet tuhannet johdetut tutkimaan Raamattua ... Jumalan viisaus on runsain määrin viittonut tiemme, jonka hän on suunnitellut aikaansaadakseen hyvän, minkä hän suorittaa omalla ajallaan ja omalla tavallaan."

Eräs Herramme vertauksista annettiin erityisesti valaisemaan tätä odotuksen aikaa, erehdyksestä 1844 "1335 päivän" toteutumisen loppuun. Me tarkoitamme:

Vertausta kymmenestä neitseestä

— Matt. 25:1-12

Tämä vertaus alkaa sanalla "silloin", siten ilmaisten, ettei sitä saatettu sovelluttaa heti, Herran aikana, vaan joskus myöhemmin. "Silloin on taivaanvaltakunta [kehittymättömässä sikiötilassaan — jota muutamat tai koko pyhä kansa, joka on koetuksessa valtakunnan jäsenyyttä varten, edustaa] kymmenen neitsyen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja lähtivät ulos ylkää vastaan. Mutta viisi heistä oli tyhmää ja viisi älykästä."

Luvut eivät ole tärkeät, eikä niiden välinen suhdekaan. Vertaus opettaa, että tulee olemaan liike valtakunnan perillisten keskuudessa Yljän vastaanottamista odottaessa — liike, jossa esiintyy kaksi luokkaa, joita tässä nimitetään "älykkäiksi" ja "tyhmiksi". Sana "neitsyt" merkitsee puhdasta; nämä, jotka esiintyvät vertauksessa, sekä älykkäät että tyhmät, esittävät siis "pyhää kansaa." Itse asiassa, eivät ketkään, jotka rakastavat Ylkää ja haluavat mennä häntä vastaan, saata rakastaa syntiä, vaikkakin monet heistä ovat "tyhmiä".

Liike, jota Herramme tarkoittaa tässä vertauksessa, vastaa täydellisesti sitä, joka alkoi "Milleriläisen liikkeen" ja joka yhä vieläkin jatkuu. Tämä, vaikka olikin baptistin alkama, oli lahkolaisuudesta vapaa liike, johon hurskaimmat ja uskollisimmat kaikista uskonkunnista ottivat osaa. Kertomus näistä ajoista, heidän palavasta innostaan jne., täyttää sydämemme ihailulla niitä miehiä ja naisia kohtaan, jotka olivat kyllin rehellisiä toimimaan vakaumuksensa mukaisesti, vaikkamme voikaan vakaumukseen nähden olla yhtä mieltä heidän kanssaan. Rahaa ammennettiin kuin vettä traktaattien ja sanomalehtien painattamiseksi eri kielille ja sanoman lähettämiseksi ympäri maailmaa. Kerrotaan herätyksen hengen levinneen kaikkien uskonkuntien kirkoissa, ja että muutamissa seurakunnissa, joissa kaikki olivat tämän opin vaikutuksen alaisina, ne, joilla oli rahaa liikenevästi, kasasivat ne pöydälle saarnatuolin eteen, jossa ne olivat vapaasti kaikkien tarvitsevien käytettävissä; ja uskovaisten rehellisyys ja harrastus oli sellainen sinä aikana, että

kerrotaan, ettei rahoja, joita sillä tavoin oli pyhitetty Herralle, tarvinnut vartioida, koska muut eivät koskeneet niihin, kuin tarvitsevat.

Vertauksessa kerrotaan kaikilla neitseillä olleen puhdistetut lamput, jotka antoivat heille valoa. Nämä lamput esittivät Raamattua ("sinun sanasi on minun jalkaini lamppu" engl. Raam. käännös); ja sellaista lamppujen puhdistusta — Raamatun tutkimista — kaikkien kristittyjen luokkien keskuudessa, ei luultavasti koskaan ennen ole tapahtunut. Öljy kuvaa totuuden henkeä. Se oli kyllä ilmeinen lampuissa, joita kaikilla oli, mutta kaikilla ei ollut totuuden henkeä itsessään — "astioissa".

Pettymystä 1844 ilmaistaan lyhyesti vertauksessa kertomalla, että "Ylkä viipyi" — so. odottavista näyttää siltä kuin hän viipyisi. Hämmennystä ja pimeyttä, jota kaikki saivat tuntea ja monia vääriä ja ilmasta temmattuja mielipiteitä, joihin muutamat niistä, joita pettymys kohtasi, uskoivat, osoitetaan vertauksessa sanoilla: "Yljän viipyessä tuli heille kaikille uni, ja he nukkuivat." Ja pimeydessänsä ja nukahtaessansa näkivät useat heistä unta kummallisista ja järjettömistä asioista.

Mutta vertaus esittää toistakin, samankaltaista liikettä, mutta kumminkin erilaista, samojen neitseitten keskuudessa. Ylipäänsä tarkoitetaan samaa luokkaa, mutta ei välttämättömästi samoja henkilöitä. Samoin kuin ensimmäinen liike oli seurauksena valosta ennustuksiin, Messiaan toisen tulemisen aikaan nähden seurakunnan Ylkänä, samoin oli toisenkin liikkeen laita. Mutta niissä on useita erilaisuuksia. Ensimmäisessä liikkeessä paloivat kaikkien neitseitten lamput samalla tavalla, ja joukko, joka odotti ylkää, oli sekalainen. Sitä vastoin toisessa liikkeessä, vaikkakin kaikki tulevat herätettäviksi, johdetaan ulos ainoastaan ne, joilla on totuuden henki sydämissään, sekä tietoa Raamatusta — puhdas lamppu. Ensimmäiselle liikkeelle oli ennustettu (varma) pettyminen; oli välttämättömästi odottaa noiden 1335 päivän loppuun; mutta toinen liike ei ollutkaan pettymys ja odottaminen ei sen jälkeen enää ollut tarpeellinen, sillä täytyminen tuli juuri 1335 profeetallisen päivän lopulla — lokakuussa 1874. Herran läsnäolo, sellaisena kuin yllä käsitellyt ennustukset siitä opettavat, alkoi juuri tulla tunnetuksi 1335 vuoden, "odotuksen" ajanjakson, loputtua. Oli hyvin varhain uuden ajan aamuna, mutta oli samalla "keskiyön hetki" mikäli se koski neitseitten raskasta unta, kun kuului huuto (joka vieläkin kaikuu): "Katso Ylkä!" — ei, Katso Ylkä tulee⁸, vaan: Katso, hän on tullut, ja me elämme nyt "Ihmisen Pojan (parusiassa) läsnäolossa." Tämän nykyisen liikkeen tunnusmerkkinä on siitä vuodesta alkain ollut: Herran läsnäolon ja nyt tapahtuvan valtakuntatyön julistaminen. — Tekijä apulaisineen julisti Herran läsnäoloa todistaen sen ennustuksista sekä kartoilla että tauluilla, sellaisilla kuin tässä kirjassa käytetään, syksyyn 1878 asti, jolloin ryhdyttiin toimenpiteisiin nykyisen aikakauslehtemme, "Zions Watch Tower and Herald of Christ's Presencen" (Siionin Vartiotornin ja Kristuksen läsnäolon airueen) julkaisemiseksi. Herran siunauksesta ovat miljoonat kappaleet tätä aikakauslehteä levittäneet maailmaan sanomaa, että aika on täytetty ja että Kristuksen valtakuntaa nyt jo pystytetään, ihmisten valtakuntien ja järjestelmien hajaantuessa täydellistä häviötään kohti.

---

8 Vanhimmissa kreikkalaisissa, siinain ja vaticanin, käsikirjoituksissa ei ole sanaa tulee, vaan luetaan niissä: "Katso Ylkä!"

Vertaus sanoo meille, ikään kuin varoituksena edeltäkäsini, että vaikkakin kaikki, jotka kuuluvat neitsytuokkaan, puhdistavat lamppunsa, niin eivät kaikki silti voi nähdä. Ainoastaan ne, joilla on öljyä astioissaan (itsessään – täysin vihkiytyneet) voivat saada valoa lampuistaan ja käsittää tosiasiat. Kaikki muut (kaikki puhtaat neitset) saavat kerran öljyn ja valon ja tulevat sen kautta suuresti siunatuiksi; mutta ainoastaan ne, jotka ovat täytetyt öljyllä, totuuden hengellä, saavat valon aikanaan samoin kuin suuren siunauksenkin. Ainoastaan nämä menevät Yljän kanssa häihin. Öljyä eli vihkiytymisen henkeä, ja sitä seuraavaa valoa, ei toinen neitsyt voi antaa toiselle. Jokaisen on oltava itsekohtaisesti hengen täyttämä; kunkin on hankittava oma varastonsa öljyä (totuuden ja sen vihkiytymisen- ja pyhyiden henkeä); ja sen hinta on melkoinen, sisältäen itsensäkielämisen ja joutumisen väärään valoon ja tulikuumiin koetuksiin. Kokemukset suuren hädän aikana muodostavat ne markkinat, joilta tyhmät neitset ostavat öljynsä. Mutta silloin on liian myöhäistä mennä häihin Morsiamen, Karitsan vaimon, jäsenenä. Raamattu osoittaa kumminkin, ettei näitä ”vähemmän kunnian” astioita hävitetä, kun he katuivat tyhmyyttään, vaan siten tehtyinä sopiviksi Mestarille, he saavat palvella häntä hänen tempelissään.

Palataksemme enkelin sanoihin Danielille – kuuluu jae 13: ”Mutta sinä, mene siksi kun loppu tulee; ja sinä olet lepäävä ja sitte nouseva sinun osaasi (palkintoosi) päivän lopulla” [1335 päivän kuluttua] – silloin alkavassa elonkorjuussa.

Lauseessa: ”Mene siksi kun loppu tulee” pitää huomata, että loppu merkitsee kokonaan toista kuin ”lopun aika.” ”Elonaika on maailman loppu:” ja elonaika on, niin kuin jo on osoitettu, se 40 vuoden ajanjakso, joka ulottuu syksystä vuonna 1874 jKr. ”1335 päivän lopusta”, syksyyn 1914⁹ jKr. Ja Daniel saa osansa, palkintonsa Miikaelin (Kristuksen) valtakunnassa, kaikkien pyhien profeettain kanssa tämän lopun jälkeen, jota vastoin evankeliumikauden pyhät saavat palkintonsa ”elonajassa” ja ovat niin ollen ensimmäiset järjestyksessä sekä kunniassa siinä valtakunnassa. (Hebr. 11:40) Katso RAAMATUN TUTKIELMIEN I osa.

---

9 Katso tekijän esipuhe, 1916.